

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa : **P., s.r.o.**, V., okres Č., Č. R., IČO : X., zastúpená Mgr. B. S., advokátom v N. proti odporcovi : **Obec O.**, okres Č., zastúpená JUDr. J. P., advokátom v Č., **o zaplatenie 1 605 476,- Kč s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 9 C 359/2000, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. januára 2008, sp.zn. 5 Co 368/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 29. januára 2008, sp.zn. 5 Co 368/2006 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca rozsudkom z 9. februára 2005 č.k. 9 C 359/2000-190 zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi 1 605 476,- Kč spolu s úrokom z omeškania vo výške 17 % od 19.1.1999 do 18.11.2002, od 18.11.2002 do 25.9.2003 vo výške 14 %, od 26.9.2003 do 21.12.2003 13,5 %, od 22.12.2003 do 28.3.2004 úroky z omeškania vo výške 13 %, od 29.3.2004 do 28.4.2004 úroky z omeškania vo výške 12 %, od 29.4.2004 do 30.6.2004 úroky z omeškania vo výške 11 %, od 1.7.2004 do 28.11.2004 úroky z omeškania vo výške 10 %, od 29.11.2004 do zaplatenia istiny úroky z omeškania vo výške 9 %, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti, a to o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 17 % z istiny 1 605 476,- Kč za dobu od 26.12.1992 do 18.1.1999, návrh zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že právny predchodca navrhovateľa dňa 15.12.1992 uzatvoril s O. P V. R. O. kúpnu zmluvu, na základe ktorej previedol na O. P. V. R. O. vlastnícke právo k pekárskému zariadeniu. V kúpnej zmluve bola kúpna cena dohodnutá číselne na 1 650 000,- Kčs a slovne uvedená

na

„jedenmiliónšestsetpěttisícčtyřistasedmdesátšest“. O. P. V. R. O. bol dňom 31.1.1994 vymazaný z obchodného registra a majetkové práva a povinnosti, ako vyplynulo z výpisu z obchodného registra, prešli na Obec O.. Pokiaľ odporca namietal, že kúpna cena nebola riadne dojednaná a že sa jedná o takú vadu, ktorá má za následok absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy, prvostupňový súd sa s touto námietkou vysporiadal tak, že pokiaľ kúpna cena v zmluve sa uvádza číselne v sume 1 650 000,- Kčs, jedná sa o chybu v písaní, pretože zo slovného vymedzenia „jedenmiliónšestsetpěttisícčtyřistasedmdesátšest“ je dohodnutá výška kúpnej ceny nepochybná. Keďže odporca kúpnu cenu nezaplatil, súd ho na jej zaplatenie zaviazal. Z dôvodu, že odporca sa dostal do omeškania s platbou peňažného dlhu, stanovil počiatok povinnosti na zaplatenie úrokov z omeškania od 19.1.1999 z dôvodu, že žalobný návrh bol odporcovi doručený dňa 18.1.1999 a od uvedeného obdobia mal vedomosť o uplatňovanom nároku. Preto návrh na zaplatenie úrokov z omeškania za dobu od 16.12.1992 do 18.1.1999 ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie odporcu rozsudkom z 29. januára 2008 sp.zn. 5 Co 368/2006 rozsudok okresného súdu zmenil a návrh v celom rozsahu zamietol. Odporcovi nepriznal náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a po vyhodnotení toho, čo uviedli účastníci v rámci odvolacieho konania, dospel k odlišnému právnomu záveru ako súd prvého stupňa. Pokiaľ prvostupňový súd vyhodnotil kúpnu zmluvu zo dňa 5.11.1992 medzi Mgr. R. K. ako predávajúcim a O. P. S. O. ako absolútne neplatný právny úkon, s týmto sa odvolací súd plne stotožnil, pretože predávajúci nebol vlastníkom predávaných vecí. No odvolací súd sa už nestotožnil s právnym posúdením kúpnej zmluvy zo dňa 15.12.1992. Táto kúpna zmluva obsahuje vadu, ktorá má za následok jej absolútnu neplatnosť. Touto vadou je neurčitosť podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka v jej podstatnej náležitosti, ktorou je ustanovenie o kúpnej cene. V tejto kúpnej zmluve sú uvedené dve rozdielne sumy, a to suma vyjadrená číselne vo výške 1 650 000,- Kčs a slovne „jedenmiliónšestsetpěttisícčtyřistasedmdesátšest“. Odvolací súd prisvedčil odvolateľovi, že navrhovateľ nemá právo výberu, ktorá suma bola dohodnutá. Zároveň konštatoval, že takáto dohoda o kúpnej cene je nejasná a tento nedostatok spočívajúci v neurčitom vyjadrení ceny nemožno odstrániť ani prostredníctvom interpretačného pravidla vyjadreného v § 35 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Preto rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrh zamietol. Napriek skutočnosti, že odporca bol v odvolacom konaní úspešný a

uplatnil si trovy odvolacieho konania, odvolací súd mu ich nepriznal v súlade s ustanovením § 150 O.s.p., keď dôvody hodné osobitného zreteľa videl v okolnostiach prejednávanej veci, ako aj v okolnostiach na strane navrhovateľa, ktorý zmluvou o postúpení pohľadávky nadobudol vymáhanú istinu a žiadnym spôsobom sa nepodieľal na neplatne uzavretom právnom úkone. Preto by bolo nespravodlivé, aby navrhovateľ hradil odporcovi vzniknuté trovy.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ, ktorý ho žiadal z dôvodu uvedeného v ustanovení § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Nesúhlasil so závermi odvolacieho súdu o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy pre neurčitosť stanovenia kúpnej ceny s poukazom na ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka. Neurčitosť dohody o kúpnej cene, spočívajúcu v rozdiely v číselnom a slovnom vyjadrení kúpnej ceny totiž možno preklenúť interpretačným použitím obchodných zvyklostí, pri ktorých sa v prípade takéhoto nesúladu vždy akceptuje čiastka vyjadrená slovne. Takáto obchodná zvyklosť explicitne vyplýva aj zo znenia § 6 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. (zmenkový a šekový zákon). Poukázal na to, že chyby v písaní a v počítaní nevyvolávajú neplatnosť právneho úkonu za predpokladu, že význam (obsah) prejavu vôle je nepochybný. Predpokladá to, že k chybám došlo iba pri písomnom vyhotovovaní právneho úkonu, spravidla nepozornosťou, bez vplyvu na slobodu, vážnosť, určitosť a zrozumiteľnosť prejavu vôle a bez pôsobenia omylu. V danej veci išlo o evidentnú chybu v písaní pri vyhotovovaní kúpnej zmluvy, keď prípadný rozpor bolo možné odstrániť výkladom alebo použitím dispozitívnych ustanovení zákona namiesto neurčitých častí prejavu vôle. Namietal, že odvolací súd sa vôbec nezaoberal otázkou preklenutia nejasnosti stanovenia ceny pomocou interpretačných pravidiel podľa § 35 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka, ktoré v odôvodnení svojho písomného vyhotovenia rozhodnutia spomína len okrajovo. Za významnú považoval aj skutočnosť, že rovnaká výška kúpnej ceny, ktorá je predmetom konania, bola uvedená aj v neplatnej zmluve zo dňa 5.11.1992 uzavretej s O. P. S. O.. Vzhľadom na obchodno-právny charakter uzavretej zmluvy sa mal odvolací súd zaoberať aj špeciálnou právnou úpravou obsiahnutou v ustanoveniach § 241 a § 266 Obchodného zákonníka (*lex specialis*).

Odporca považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za správne. Navrhol dovolanie navrhovateľa zamietnuť a zaviazať ho na zaplatenie trov dovolacieho konania 40 485,- Sk. Poukázal na to, že navrhovateľ v dovolaní uvádza len všeobecné pravidlá bez toho, aby konkretizoval, v čom považuje za nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom.

V priebehu konania navrhovateľ vôbec nepreukázal, aký bol prejav vôle oboch účastníkov, pokiaľ ide o určitosť kúpnej ceny. Poukázal na svedecké výpovede, z ktorých vyplýva, že za kupujúceho podpísala kúpnu oprávnená osoba bez toho, aby sa ústne s predávajúcim dohodla na jej obsahu, aby kúpnu zmluvu vyhotovila a prečítala jej obsah, lebo bola iba zavolaná starostom obce k jej podpísaniu. Nešlo teda o žiadnu chybu v kúpnej cene, ktorá by nemala vplyv na jej určitosť, ale o vadu, ktorá sa nedá odstrániť na základe zistenia vôle zmluvných strán, keďže ústna dohoda o kúpnej cene neexistovala. Skúmanie úmyslu účastníkov zmluvy považoval za otázku skutkovú, týkajúcu sa hodnotenia dôkazov, a preto tento dôvod dovolania považoval nad rámec otázky nesprávneho právneho posúdenia veci. Argumentácia dovolateľa sa netýka nesprávneho právneho posúdenia veci, ale skutkového stavu a jeho hodnotenia. Určitosť kúpnej ceny je podmienkou platnosti právneho úkonu a dve rozdielne výšky kúpnej ceny túto podmienku nespĺňajú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa je dôvodné.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242

ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa (§ 211 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 237 O.s.p. dovolanie je prípustné a dôvodné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že je dôvodná námietka dovolateľa, týkajúca sa nedodatočnej odôvodnenosti písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu a jeho rozporu s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbrani, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II. ÚS 85/06).

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba (právnická alebo fyzická) splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2001 II. ÚS 14/2001, z 13. novembra 2002 II. ÚS 132/02, III. ÚS 171/2006 z 5. apríla 2007).

V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. I ÚS 17/01, I ÚS 226/03, II ÚS 261/06, III ÚS 74/08, I ÚS 181/08) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A;

Hiro Balani c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c/a Grécko z 29. mája 1997; Higgins c/a Francúzsko z 19. februára 1998).

Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Výkladom citovaného ustanovenia O.s.p. pritom treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej nožnej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku je nie len formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozsudkov, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. Tieto požiadavky dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nespĺňa.

Z obsahu dovolania navrhovateľa vyplýva, že tento ako dovolací dôvod uplatňuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, napriek tej skutočnosti, že konanie pred odvolacím súdom bolo zaťažené vadou konania, pre ktorú bolo nevyhnutné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a pre ktorú nie je oprávnený nahradzovať odvolací súd a posudzovať právne posúdenie veci, považuje za potrebné uviesť, že sankcia neplatnosti právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa viaže k náležitostiam prejavu vôle. Prejav vôle je neurčitý, ak je neurčitý jeho obsah. To znamená vtedy, ak sa konajúcemu nepodarilo obsah vôle jednoznačným spôsobom stanoviť. Prejav vôle je nezrozumiteľný, ak sa konajúcemu nepodarilo dosiahnuť, či už vadným slovným, alebo iným sprostredkovaným spôsobom, jasného vyjadrenia tejto vôle. Záver o neurčitosti alebo nezrozumiteľnosti právneho úkonu predpokladá, že ani jeho výkladom nie je možné dospieť k nepochybnému poznaniu, čo chcel účastník občianskoprávneho vzťahu prejavovať. Účinky právneho úkonu sa posudzujú v čase, kedy došlo k prejavu vôle konajúceho a následné zmeny sú možné len zákonným spôsobom, nie však zmenou výkladu prejavu vôle.

Povinnosťou súdu vo všeobecnosti je z úradnej povinnosti (ex offio), bez ohľadu na tvrdenia účastníkov konania, skúmať splnenie zákonných ustanovení ich prejavu vôle obsiahnutej v prípadnej spornej zmluve a obsah právneho úkonu interpretovať v zmysle § 35 Občianskeho zákonníka. Takýto výklad obsahu právneho úkonu súdom nemôže byť považovaný za nahradzovanie už urobených prejavov vôle, ak použitie zákonných

výkladových pravidiel smeruje iba k tomu, aby obsah právneho úkonu vyjadreného písmom, ktorí urobili účastníci vo vzájomnej dohode, bol vyložený v súlade so stavom, ktorý existoval v dobe ich zmluvného konania. Len v prípade, ak pojmy použité na jazykové vyjadrenie obsahu právneho úkonu sú natoľko nejednoznačné alebo nejasné, že z nich nie je možné ani s prihliadnutím na vôľu účastníkov usudzovať o zámere, ktorý sa mal naplniť, môže byť opodstatnený záver o neurčitosti právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého sa právny úkon musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na tú skutočnosť, že kúpna zmluva je zásadne zmluvou neformálnou, možno ju uzavrieť písomne, ústne i konkludentne. Len právny úkon, ktorý nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov (§ 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pre zmluvu, ktorej predmetom je hnutelná vec, zákon žiadnu osobitnú formu nepredpisuje.

Ak je predmetom sporu právny úkon, pre ktorý je pod sankciou neplatnosti ustanovená písomná forma, musí byť určitosť prejavu vôle daná obsahom listiny, na ktorej je tento prejav vôle zaznamenaný. Nestačí, že účastníkom právneho vzťahu je jasné, čo je predmetom zmluvy, ak to priamo nevyplýva z jej textu. Určitosť písomného prejavu vôle je objektívnou kategóriou a takýto prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu ani v prípade osôb, ktoré nie sú účastníkmi daného zmluvného vzťahu.

Potrebné je poukázať aj na to, že obsah záväzkového vzťahu, z ktorého navrhovateľ uplatňuje svoj nárok na základe zmluvy z 15.12.1992, spadá pod režim Obchodného zákonníka, keďže ide o vzťah medzi obchodnou spoločnosťou a obcou pri ich podnikateľskej činnosti a zmluva sa týka zabezpečovania verejných potrieb (§ 261 ods. 2 Obchodného zákonníka). Výklad tohoto záväzkového právneho vzťahu je preto potrebné uskutočniť nielen podľa ustanovenia § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže Obchodný zákonník v ustanovení § 266 sám stanoví pre výklad právnych úkonov výkladové pravidlá, ktorými dopĺňa základné pravidlo uvedené v citovanom ustanovení § 35 odst. 2 Občianskeho zákonníka. Tým je výklad právneho úkonu podľa vôle toho, kto právny úkon urobil. Najskôr

tak musí byť v zmysle § 266 Obchodného zákonníka zistený úmysel toho, kto konal, v danom prípade účastníkov konania. Pokiaľ ho nie je možné zistiť, alebo sa zmluvné strany v sledovanom úmysle právneho úkonu rozchádzajú, potom je nutné vychádzať z významu, aký by bežný podnikateľ prejavenej vôli prikladal a ďalej z toho, aký význam sa prikladá v právnom úkone použitým výrazom podľa obchodných zvyklostí. Pri nemožnosti zistenia hľadiska subjektívneho (úmysle konajúcich), potom prichádza do úvahy hľadisko objektívne. Vždy sa však, ako z hľadiska subjektívneho tak aj objektívneho, musí brať ohľad na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, vrátane rokovania o uzavretí zmluvy, praxe, ktorú, medzi sebou zmluvné strany zaviedli, ako aj následné správanie sa strán, pokiaľ to povaha veci pripúšťa. Dôvodná je preto námietka dovolateľa v tom, že kúpna zmluva z 15.12.1992 bola odvolacím súdom vyhodnotená ako absolútne neplatná bez toho, aby bol vykonaný jej riadny výklad v zmysle ustanovenia § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 266 Obchodného zákonníka.

Dovolací súd považuje za potrebné poukázať aj na to, že predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a na ním založených následných právnych záverov, je opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom. Podmienkou zmeny rozhodnutia v takomto prípade je teda skutočnosť, že odvolací súd sám opakuje v potrebnom rozsahu dokazovanie, prípadne ho doplní a na takomto základe dospeje k skutkovému stavu, odlišnému od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom, tvoriacemu podklad pre rozhodnutie v danej veci.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1, 2, 4 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. apríla 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková